

Høgskolen i Telemark

EKSAMEN

**6010 Organisasjonsfag I
1043 Organisasjonskunnskap og ledelse
15.12.09**

Tid: 09.00 – 13.00

Målform: Bokmål/nynorsk

Sidetal: 5 (inkludert denne)

Hjelpemiddel:

Merknader: Oppgave 1 og 2 teller like mye

Vedlegg:

Eksamensresultata blir offentliggjort på nettet, via Arena høgskole. I tillegg finn du eksamensresultatlistar på utsida av eksamenskontoret, men da treng du kandidatnummeret ditt, så du bør notere dette på ein lapp og legge den i lommeboka.

Bokmål

Oppgave 1

- a) Drøft hvordan kultur kan påvirke atferd i organisasjoner.
- b) Er det mulig for toppledelsen å skape en bestemt organisasjonskultur med tanke på å oppnå høyere effektivitet i produksjonen?
- c) Pek på trekk og egenskaper ved det profesjonelle byråkrati langs den horisontale og vertikale dimensjon av organisasjonsstrukturen. Hva menes med at denne organisasjonstypen er byråkratisk?
- d) Nevn eksempler på organisasjoner fra arbeids- og næringslivet med profesjonelle byråkratiske trekk.
- e) Forholdet mellom myndighet og kunnskap preger profesjonelle byråkrati. Pek på motsetninger og konflikter som kan ligge i dette forholdet.

Oppgave 2

- a) Grunngi hvorfor det kan oppstå innholdsmessig gap mellom vedtak og iverksetting i forbindelse med beslutningsprosesser i organisasjoner.
- b) Eliteskiløperen Petter Northug har opplevd å få et sterkt medielys rettet mot seg i forbindelse med en av sine sponsoravtaler. "Team Northug" har valgt å undertegne avtale med produsenten av energidrikken Red Bull, et koffein- og sukkerinnholdig produkt. Koffein stod tidligere på dopingslisten. Dette har vakt sterke reaksjoner i omgivelsene. Folkehelsen mente avtalen var uheldig. Norges Skiforbund ba Northug tenke seg om før han inngikk avtale med Red-Bull-produsenten. Kjell Inge Røkke, styreleder og eier av Aker Biomarine, frarådet Northug å inngå avtale med den østerrikske energidrikkprodusenten. Røkkes selskap er sponsor for langrennslandslaget, og Petter Northug er frontfigur i reklamekampanjer for kosttilskuddet som Aker Biomarine produserer. Røkke mente bl.a. at Red-Bull-avtalen vil gi de andre sponsorene som har avtale med Northug et troverdighetsproblem.

Vurder hendelsen i nevnte sak med utgangspunkt i begrepet institusjonelle omgivelser, og diskuter hvilke problemer Northug risikerer å få som idrettsaktør som følge av valget sitt.

c) Ta stilling til påstanden om at konflikter mellom ulike miljøer kan gi positive effekter for organisasjonen.

d) Gi eksempler på hvordan feilpersepsjon kan oppstå i forbindelse med vurdering av sosiale forhold i organisasjoner.

Nynorsk

Oppgåve 1

- a) Drøft korleis kultur kan påverke åtferd i organisasjonar.
- b) Er det mogleg for toppleiinga å skape ein bestemt organisasjonskultur med tanke på å oppnå høgare effektivitet i produksjonen?
- c) Peik på trekk og eigenskapar ved det profesjonelle byråkrati langs den horisontale og vertikale dimensjon av organisasjonsstrukturen. Kva meinast med at denne organisasjonstypen er byråkratisk?
- d) Nemn døme på organisasjonar frå arbeids- og næringslivet med profesjonelle byråkratiske trekk.
- e) Forholdet mellom mynde og kunnskap pregar profesjonelle byråkrati. Peik på motsetnader og konflikhtar som kan liggje i dette forholdet.

Oppgåve 2

- a) Grunngi hvorfor det kan oppstå innholdsmessig gap mellom vedtak og iverksetjing i samband med avgjerdsprosessar i organisasjonar.
- b) Eliteskiutøvaren Petter Northug har fått eit sterkt medialys retta mot seg i samband med ein av sine sponsoravtaler. "Team Northug" har valt å underteikne avtale med produsenten av energidrikken Red Bull, eit koffein- og sukkerinnhaldig produkt. Koffein stod tidlegare på dopinglista. Dette har utløyst sterke reaksjonar i omgjevnadene. Folkehelsa meinte avtala var uheldig. Norges Skiforbund bad Northug tenkje seg om før han gjorde endeleg avtale med Red Bull produsenten. Kjell Inge Røkke, styreleiar og eigar av Aker Biomarine, rådde Northug frå å inngå avtale med den østerrikske energidrikkprodusenten. Røkkes selskap er sponsor for langrennslandslaget, og Petter Northug er frontfigur i reklamekampanjar for kosttilskotet som Aker Biomarine produserer. Røkke meinte m.a. at Red-Bull-avtala vil gjere dei andre sponsorane Northug har avtale med mindre truverdige.

Vurder hendinga i nemnde sak med utgangspunkt i omgrepet institusjonelle omgjevnader, og diskuter kva for problem Northug risikerer å få som idrettsaktør som følgje av valet sitt.

c) Ta stilling til påstanden om at konflikter mellom ulike miljø kan gi positive effektar for organisasjonen.

d) Gi døme på korleis feilpersepsjon kan gjere seg gjeldande i samband med vurdering av sosiale forhold i organisasjonar.